

[Holstein.]

kunde rejse det Spørgsmaal, om Frankrig, selvstøt Frankrig, var effektivt forsvaret i August 1914, hvis England ikke var kommet med i Krigen og straks var indtraadt i Krigen, hvad Frankrig jo ikke havde nogen absolut udenrigspolitisk Sikkerhed for, at England vilde.

Jeg tør derfor nok spørge, om det er berettiget med saa stor Forargelse fra den ene eller den anden Side at rejse det Spørgsmaal, om det danske Forsvar er effektivt eller ikke effektivt. Det afhænger jo af, ud fra hvilke Forudsætninger man ser det, og med hvilke Muligheder man regner, men eet er sikkert, at det Forsvarsværn, som man vedtog i 1922, ikke, saaledes som Statsministeren tilsagde paa egne, Forsvarsministerens og hele Regeringens Vegne, blev „gennemført loyalt“, ej heller blev, saaledes som han gav Tilsagn om, „det meste bragt ud af de bevilgede Midler“.

Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard føjede til — og det synes mig ogsaa er Ord, som har bemærkelsesværdig Interesse i Øjeblikkets Situation, om end det synes mig, at Ordene var haarde og lidet vel betænkte —, han sagde: „Hvis nogen af dem, som staaar paa de ledende administrative Poster i Landet, ikke kunde løse den stillede Opgave saaledes, som den skal løses, fordi det er fastsat af Landets lovlige Myndighed, saa vil jeg antage at de selv vil føle, at de under de nuværende Forhold ikke er paa deres Plads“.

Alle vil erindre, at den daværende Generalstabs Chef, som havde tilladt sig at sige, at det paa Grundlag af den militære Ordning var umuligt at tilrettelægge en fast Forsvarsplan for Hærens Vedkommende, saa sig nødsaget til, indirekte tvunget, at give Afkald paa sin Stilling og tage Stillingen som Divisionsgeneral, og at det ogsaa paa en lidet hensynsfuld Maade fra de daværende Magthaveres Side blev betydet Generalstabschefens Souschef, Oberst Pagh-Hansen, som havde tilladt sig at sige, at Værnet var for ringe til Forsvar og for stort til Politivagt, at han godt kunde gaa, at han var overflødig, hvis han ikke var tilfreds med det naaede.

I Øjeblikket ser vi hele Marinen, alle dens øverste Myndigheder, erklære den Flaadeordning, som er vedtaget, for i det

store og hele ude af Stand til at varetage de Opgaver, der paahviler den, og som er tiltænkt den, men vil mon nogen af de forsvarsvenlige Partier i Øjeblikket sige det samme, som Statsministeren gjorde i 1922, at hvis de paagældende Mænd ikke tror at kunne løse den stillede Opgave saaledes, som den skal løses, fordi det nu er fastsat af Landets lovlige Myndigheder, kan de godt gaa? Nej, jeg tror, at alle oprigtigt ønsker, at netop de bedste blandt dem vil blive og faa det mest mulige ud af det vedtagne, for det er jo nu en Gang saaledes, at der ikke kan skaffes nogen bedre til at føre det ud og til at tilrettelægge det Værn, som de ansvarlige politiske Myndigheder har gennemført, end de Mænd, som anser det for deres Pligt, og med fuld Føje overfor Myndighederne og overfor Befolkningen, at sige deres Mening klart og redeligt om det paagældende Værns Evne og Rækkevidde, og at de mener, at det ikke kan løse Opgaven, saaledes som de ønsker; der er ingen som helst Grund til at henstille til dem at gaa eller betragte det som noget mindre agtværdigt, at de alligevel bliver i deres Stillinger.

Hvor ofte har der ikke i andre Lande været bitter Uenighed baade mellem Sagkundskabens Myndigheder indbyrdes og mellem den ansvarlige Sagkundskab og de ansvarlige Politikere? Og dog er de paagældende blevet og har anset det for deres Pligt, efter at have sagt fra, efter at have sagt deres Mening om det vedtagne, at blive paa deres Post og faa det bedst mulige ud af det.

Tror nogen her, at ansvarlige franske Generaler har været glade for, at Tjenestetiden blev nedsat for Infanteriet til 12 Maaneder? Tror nogen, at de øverste Flaademyndigheder i England har været glade for, at en socialdemokratisk Regering reducerede den engelske Krydserflaade, saaledes som den blev det for et Par Aar siden? Absolut ikke! De har sikkert sagt fra og har sikkert advaret, og Reduktionen er sket alligevel, men de er blevet paa deres Post og har følt det som deres Pligt, fordi de ved, at de alligevel er de mest kvalificerede, og at Nationen ingen bedre har at lide paa, naar Værnet skal staa sin mere eller mindre gode Prøve i Farens Stund, end de paagældende.

Derfor synes det mig ogsaa, at der ingen Grund er til at forbitres eller forarges